

KRISTIÁN KARBAN

Dotarcie do ziemi (gruntu) nie jest łatwe.

Dane kontaktowe

Imię i nazwisko: Kristián Karban

Położenie: Potônske Lúky, Słowacja

Wielkość gospodarstwa: 0 ha

Rok podjęcia działalności: 2016

Główny kierunek produkcji: kozy

Strona internetowa / Facebook / Twitter: N/A

Kristián Karban to kolejny przedstawiciel młodego pokolenia w rolnictwie. W 2016 roku, w wieku zaledwie 21 lat, oprócz studiów, zaczął zajmować się działalnością rolniczą, a mianowicie drobną produkcją warzyw, które dostarczał bezpośrednio do konsumentów.

W 2019 roku rozpoczął hodowlę bydła i kóz. Zamiarem jest produkcja mleka w ekologicznych gospodarstwach i jego przetwarzanie we własnej mleczarni. Jest to przykład początkującego rolnika, który przechodzi przez wszystkie pułapki związane z przepisami i nakładami finansowymi związanymi z rozpoczęciem działalności gospodarczej w dziedzinie rolnictwa praktycznie od zera.

Pomysł rozpoczęcia działalności "od zera", przedstawiony w naborze dla młodych rolników w 2016 roku, jest z jego punktu widzenia nierealny. Bez pomocy rodziny nigdy nie byłby w stanie prowadzić działalności rolniczej co więcej, utrzymywać się z niej. W warunkach stworzonych dziś dla rolników na Słowacji można zacząć tylko od silnego wsparcia ze strony bliskiego otoczenia. Dziś obecność rolnika staje się problemem na słowackiej wsi.

Kristián widzi następujące problemy utrudniające młodej osobie wejście do produkcji rolnej: niewystarczające wsparcie ze strony państwa, nieufność społeczna wobec obecności rolnika w okolicy, kwestia zatrudnienia siły roboczej (także w niepełnym wymiarze godzin lub wolontariatu), przeszkody w przetwarzaniu własnej produkcji i jej sprzedaży. Nawet jeśli młodemu człowiekowi uda się spełnić wszystkie wymogi biurokratyczne i formalne, musi on znaleźć czas na prowadzenie własnej działalności rolniczej. Wtedy nie jest łatwo znaleźć czas na własną regenerację czy naukę.

Kristián Karban dobrze wie o tym z własnego doświadczenia. Dostęp do ziemi nie jest łatwy, a nawet jeśli jest, nie ma gwarancji, że będzie można ją wykorzystać do hodowli zwierząt. Brak zasad definiowania gospodarstwa rodzinnego sprawia, że założenie małego gospodarstwa rolnego, które mogłoby zbudować swoje gospodarstwo i dom w jednym miejscu (ważny element w hodowli zwierząt i dojeniu), stanowi wyzwanie. Jego starania o założenie gospodarstwa w Poľnym Kesovie zakończyły się po dwóch latach, głównie z powodu starań o założenie przyłącza elektrycznego i wodnego.

W miejscu obecnej działalności - w dorzeczu Małego Dunaju - warunki hodowli bydła wydają się być idealne w związku z historycznymi tradycjami. Już wcześniej opisywano, że sytuacja jest inna niż wygląda na pierwszy rzut oka. Ponieważ w okolicy nie było dostępu do ziemi, hodowla bydła odbywała się w budynkach z wybiegiem i powstała potrzeba usuwania i przechowywania obornika. Współpraca z miejscowymi hodowcami okazała się bardzo dobra, gdy w zamian za usuwanie obornika dostarczano słomę do podziału. Na pierwszy rzut oka mała rzecz, a jest jednym z istotnych elementów utrzymania żyzności i jakości gleby. Słoma z działki wróciła wzbogacona o obornik, co pomogło poprawić jej jakość i żyzność. W okolicy, zalanej przemysłowymi nawozami, jest rzeczywisty przykład praktyki rolniczej i współpracy dwóch lokalnych rolników.

W Potônské Lúky, gospodarstvo jest zamknięte z powodu znacznych niezbędnych inwestycji w budowę rezydencji, ponieważ nie było możliwe zapewnienie dostępu do okolicznych gruntów.

Z tego powodu gospodarstwo jest obecnie reorganizowane i przenoszone na teren o korzystniejszych warunkach do produkcji hodowlanej i sprzedaży. Mimo trudności młody rolnik jest zdeterminowany, aby spróbować znaleźć sposób na utrzymanie się w roli rolnika.

Zdjęcia:

